

INTELIGENȚA ARTIFICIALĂ

RISCURI ADUSE ASUPRA DREPTURILOR OMULUI

LIMITAREA LIBERTĂȚII DE EXPRIMARE

Sisteme de inteligență artificială care filtrează și cenzurează conținutul definit în mod netransparent ca fiind ilegal sau contrar termenilor de utilizare sau nepotrivit în anumite servicii online, de obicei rețele sociale.

DEZUMANIZARE

Reducerea omului la date de antrenare pentru hrănirea sistemelor de inteligență artificială; transformarea unei individualități umane în date, reprezentate numeric (data points), și confundarea unui om cu datele pe care le lasă pe internet.

DEZINFORMARE, PROPAGANDĂ

Sisteme de IA folosite pentru a dezinforma în mod activ Exemplu: tehnologii de tip ChatGPT, Mid Journey, Stable Diffusion folosite pentru a genera informații și imagini false. Propagandă generată în mod automatizat.

ÎNCĂLCAREA VIEȚII PRIVATE

Monitorizarea, până de curând, necesita muncă umană manuală. De exemplu, astăzi, cu ajutorul sistemelor IA de recunoaștere facială, cuplat cu un sistem de CCTV larg, monitorizarea se poate face la cu totul altă scară.

REDUCEREA AUTONOMIEI DECIZIONALE

Automatizarea proceselor decizionale implica reducerea autonomiei decizionale ale indivizilor implicați - mașinăria ajunge să fie cea care decide, nu omul. Exemplu: a pune ChatGPT (sau alte tehnologii) sau alt chatbot să aleagă pentru tine.

STEREOTIPIZARE

Perpetuarea unor prejudicii și stereotipuri despre anumite categorii de persoane și catalogarea oamenilor în mod automat. Exemplu: aplicația text-imagine Stable Diffusion reprezintă bărbații de culoare ca fiind criminali, în timp ce bărbații albi sunt directori executivi perpetuând, astfel, stereotipuri rasiale și de clasă.

DISCRIMINARE

Privilegierea unor anumite categorii de persoane pe baza datelor de antrenare; ignorarea completă a altor categorii de oameni; discriminarea activă (dezinformare, propagandă) împotriva unor categorii de oameni.

“GARGARĂ AUTOMATIZATĂ”

Gargara este echivalentul românesc a termenului bullshit(ing) teoretizat de filosoful Harry Frankfurt - înseamnă discurs gol care ne umple capul, dar care nu înseamnă nimic. Astfel de discurs domină deja rețelele de socializare, și mai mult de încurcă decât să ne informeze.

PREDICȚIE COMPORTAMENTALĂ

Sistemele IA care iau decizii automatizate despre comportamentul indivizilor în mod netransparent - și câteodată în mod neinteligibil pentru inginerii care le-au făcut - care periclitează autonomia indivizilor în cauză. Exemplu: predicția comportamentală a unui angajat la locul de muncă, în sănătate, educație.

TRANSFERUL RESPONSABILITĂȚII PE MAȘINĂ

Responsabilitatea (implicit și consecințele) pentru o decizie algoritmică luată de un sistem de inteligență artificială ajunge să fie pusă pe sistemul IA și nu pe un individ, o echipă de indivizi sau o companie care a construit/înțeles/folosit sistemul.

PENTRU MAI MULTE DETALII:

[APTI.RO/DER-INTELIGENTA-ARTIFICIALA-ZEU-SAU-MASINA](https://apti.ro/der-inteligenta-artificiala-zeu-sau-masina)